

Budget med plan 2023

Folkhälsorådet



Dokumenttyp Budget med plan Folkhälsorådet 2023	Förvaltning Kommunförvaltningen
Ämnesområde Folkhälsa	
Ägare/ansvarig Folkhälsorådet	
Antagen av Folkhälsorådet	Dnr
Revisions datum	Giltig fr.o.m. 2023-01-01
	Giltig t.o.m. 2023-12-31



Budget med plan Folkhälsorådet 2023

Folkhälsa – nationellt

Det övergripande målet för Sveriges nationella folkhälsopolitik:

Att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation

En jämlik hälsa

Hälsan i befolkningen bör vara både god och jämlik. Det innebär att alla ska ha samma möjligheter till en god hälsa. Folkhälsoarbete syftar till att främja hälsan och förebygga sjukdomar i både riskgrupper och hela befolkningen. En grundläggande utgångspunkt för folkhälsopolitiken är att alla ska ha samma möjligheter till en god hälsa och ett långt liv. Så är inte fallet i verkligheten. För även om folkhälsan i Sverige utvecklas positivt för befolkningen som helhet har hälsoklyftorna ökat under de senaste decennierna. Att hälsan är ojämnt fördelad över befolkningen hänger till stor del samman med människors socioekonomiska förhållanden och sociala position. En central utgångspunkt i folkhälsoarbetet är att människors livsvillkor och levnadsvanor går att påverka politiskt.

Det lokala folkhälsoarbetet

Denna plan med budget beskriver inriktningen för Orust kommuns folkhälsoarbete under år 2023 och har sin utgångspunkt i en samlad bild av nationella, regionala, lokala mål och redovisningar som berör folkhälsan.

Det övergripande målet för det lokala folkhälsoarbetet på Orust är:

Förbättra hälsan för befolkningen inom kommunen och att främja jämlikhet i hälsa.

Avtal med Hälso- och sjukvårdsnämnden

Orust kommun ingår i fortsatt samverkansavtal med Norra hälso- och sjukvårdsnämnden 2020-2023 för att bedriva det gemensamma folkhälsoarbetet. Arbetet skall omfatta hälsofrämjande och/eller tidigt förebyggande insatser.

Folkhälsorådet

I enlighet med samverkansavtalet skall folkhälsoarbetet skall ha en politisk styrning – Folkhälsorådet och bedrivs på en strategisk nivå.

Folkhälsorådets uppgift är att ta fram prioriteringar och bedriva arbetet så att folkhälsoinriktat synsätt blir del av det ingående parternas ordinarie verksamheter. Representanterna i Folkhälsorådet har ansvar att ta med sig inspel från respektive utskott och verksamheter samt återföra folkhälsorådets arbete tillbaka till dessa.



Planerade folkhälsoinsatser 2023

1. Skapa mötesplatser – bryta ensamheten

Ofrivillig ensamhet är en riskfaktor för sämre hälsa. Folkhälsorådet har påbörjat ett arbete under 2022 med att skapa mötesplatser och träffpunkter för målgruppen äldre, vilket har gett positivt resultat. Arbetet kommer att fortsätta under 2023 med att vidga målgruppen och involvera fler aktörer. Tanken är också att öka kunskapen om digitalisering för att kunna nå fler och minska utanförskapet. En projektledare är anställd på 50 % för uppdraget.

2. Hälsöfrämjande och förebyggande arbete

Folkhälsorådet arbetar på olika sätt för att nå målet och integrera folkhälsoarbetet i de olika aktörernas ordinarie verksamheter och förstärker det folkhälsoarbete som pågår i kommunen. Folkhälsostrategen ger processtöd och medverkar i det förebyggande och hälsöfrämjande arbetet som pågår i kommunens verksamheter i samarbete med berörda externa aktörer. Folkhälsorådet har valt att under 2023 fokusera på några områden:

2.1 Alkohol, tobak- och drogförebyggande arbete ANDTS

Det alkohol, tobak- och drogförebyggande arbetet behöver intensifieras för att förändra attityden bland både ungdomar och vuxna till alkohol- och droger. Enligt senaste drogvaneundersökningen så har alkoholkonsumtionen gått ner bland ungdomarna men när det gäller att bli bjuden på alkohol av sina föräldrar så har det ökat.

Föräldrastöd, drogfria aktiviteter är exempel på insatser som kommer att ske under 2023. Orust kommun deltar också i Länsstyrelsens kampanj stoppa lagningen och skickar ut föräldrabrev inför skolavslutningen med tips för föräldrarna.

2.2 Trygghetsarbete – medborgarlöfte och våld i nära relationer

För att öka tryggheten och minska brottligheten har Orust kommun samverkan med polisen och grannkommunerna Stenungsund och Tjörn. Ett samverkansavtal är upprättat och medborgarlöfte är framtaget utifrån aktuella lägesbilder. Arbetet kommer att genomföras i linje med lagstiftningen kommuner mot brott och en åtgärdsplan kommer att tas fram.

Våld i nära relationer innebär ett stort lidande och skapar ohälsa för både barn och vuxna.

Folkhälsorådet stödjer arbetet mot våld i nära relationer med samverkan mellan olika verksamheter både internt i kommunen och externt. Informationsmaterial och rutiner hålls uppdaterade utifrån den övergripande plan som KF har antagit på uppdrag av Folkhälsorådet.

2.3 Psykisk ohälsa, framför allt när det gäller flickor.

Både statistik och verksamheter visar på att den psykiska ohälsan är hög och drogvaneundersökningen visar på att flickor skattar sin hälsa sämre än pojkarna. Inom ramen för en framtagna plan för att motverka psykisk ohälsa genomförs insatser som utbildning inom suicid, implementering av YAM i åk 8 och framtagande av informationsmaterial vart man kan vända sig vid behov håller på att tas fram.



Budget med plan Folkhälsorådet 2023

2.4 Föräldrastöd

En av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn och unga är en god föräldrar och barn relation. Folkhälsorådet stöder arbetet med att erbjuda generella föräldrakurser, riktat föräldrastöd och ta fram informationsmaterial vart föräldrar kan vända vid behov av hjälp. Det kommer också att anordnas föreläsningar med olika tema riktat till föräldrar, både digitala och fysiska.

2.5 Goda kostvanor

Hälsosamma matvanor främjar god hälsa och välbefinnande samt har en sjukdomsförebyggande effekt. Folkvandvården har tagit initiativ till ett samarbete med folkhälsorådet för att öka kunskapen om vikten av goda matvanor och tandhälsa för att minska karies. Det arbetet kommer att utvecklas under 2023.

2.6 Delaktighet och inflytande

Delaktighet och inflytande i samhället är en grundläggande förutsättning för folkhälsa. Det är viktigt att enskilda personer känner att de har möjlighet att påverka sina egna livsvillkor och utvecklingen av samhället. Folkhälsorådet kommer under 2023 tillsammans med sektorerna ta fram förslag på hur vi kan arbeta med delaktighet och inflytande på ett strukturerat sätt. Det arbete som påbörjats med att realisera barnkonventionen kommer att fortsätta.

3. Valfärdsredovisning

Folkhälsorådet tar regelbundet fram en valfärdsredovisning vilket är en beskrivning om befolkningens hälsa och välbefinnande. Syftet är att spegla hälsoutvecklingen över tid och vara ett underlag till diskussion om fortsatta insatser för att förbättra folkhälsan på Orust.

Det är en sammanställning av befintlig statistik som är tagen från olika databaser som i Kolada, Folkhälsomyndigheten, BRÅ och SCB. Den grundar sig också i den drogvaneundersökning som genomfördes 2022 i åk 9 och år 2 på gymnasiet i hela Västra Götalandsregion.

4. Folkhälsopriset

Folkhälsorådet delar ut ett årligt folkhälsopris på 10 000 kronor för att stimulera och uppmuntra till insatser för att förbättra folkhälsan på Orust. Folkhälsopriset utdelas till enskild person eller personer, till förening eller annan sammanslutning, som i ett brett perspektiv påverkar människors hälsa i en positiv riktning. Priset delas ut på ett av kommunfullmäktiges sammanträden.



Budget 2023

Avser kommun: Orust

	HSN	Kommun	Övrigt
Intäkter			
Ingående saldo från föregående år *			
Årets medel enl. samverkansavtal folkhälsa	840000	840000	
SUMMA INTÄKTER FÖR ÅRETS INSATSER	840000	840000	0
Kostnader			
Folkhälsostateg, fördelas enligt följande:			
lön (inkl. lönebikostnader)	370000	370000	
omkostnader (adm.kostnader, resor, kurser m.m.)	40000	40000	
SUMMA KOSTNADER FÖR FOLKHÄLSOSTRATEG	410000	410000	0
Folkhälsoinsatser, fördelas enligt följande:			
Pågående insatser med medel över från föregående år (planerade som 1-åriga 2019, 2020, 2021 och/eller 2022)			
Pågående fleråriga insatser med medel från tidigare år			
Insatser med överskott från tidigare år som godkänts av HSNN			
Nya ettåriga insatser med medel från 2023			
1. Mötesplatser	310000	310000	
2. Hälsöfrämjande insatser	100000	100000	
3. Valfärdsredovsining		5000	
Övrigt	20000	15000	
SUMMA KOSTNADER TOTALT	840000	840000	0
SUMMA TOTALT (INTÄKTER - KOSTNADER)	0	0	0



Budget med plan Folkhälsorådet 2023

Henån 2022-12-01

Catharina Bråkenhielm
Ordförande Folkhälsorådet

Anna Sandberg
Folkhälsosstrateg